

Gemeente Haaksbergen

Voortgangsrapportage uitvoeringsprogramma 2016

Nota Duurzaamheid Haaksbergen 'Duurzaam ontwikkelen is investeren in opbrengsten'

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Auteur: Johnny Janssen

Datum: maart 2017

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering.....	4
3. Duurzaam beheren.....	5
4. Duurzaam wonen en leven.....	9
5. Duurzaam ondernemen.....	11
6. Communicatie.....	14

1. Inleiding

Op 6 juli 2016 heeft de gemeenteraad van Haaksbergen de Nota Duurzaamheid Haaksbergen 'Duurzaam ontwikkelen is investeren in opbrengsten' vastgesteld. In de nota is beschreven hoe de gemeente Haaksbergen op een structurele en integrale manier werkt aan een leefbare samenleving waarin mensen in hun basisbehoeften kunnen voorzien, zonder dat de basisbehoeften van toekomstige generaties in het gedrang komen.

In de Duurzaamheidsnota Haaksbergen zijn de ambities voor 2050 vastgelegd, verdeeld over vijf duurzaamheidsthema's. Om invulling te geven aan de ambities is als onderdeel van de duurzaamheidsnota het uitvoeringsprogramma 2016 en 2017 en verder opgenomen.

Aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma 2016 is de afgelopen periode door verschillende afdelingen binnen de ambtelijke organisatie en de externe partners gewerkt.

Per thema hebben we aangegeven wat de huidige stand van zaken van het uitvoeringsprogramma 2016 is. Hierbij is de nummering aangehouden die in de Duurzaamheidsnota Haaksbergen is gehanteerd.

2. DUURZAME GEMEENTELIJKE BEDRIJFSVOERING

DUURZAME GEMEENTELIJKE BEDRIJFSVOERING

De gemeente Haaksbergen wil met haar duurzaam inkoopbeleid een voorbeeldrol vervullen voor haar inwoners, bedrijven en instellingen. De resultaten van het duurzaam inkopen zullen worden gedeeld met inwoners en bedrijven met het doel dat het voorbeeld van de gemeente wordt overgenomen. Vanaf 2016 wordt 100 procent van de producten (onder andere kantoorartikelen, meubels, energie), diensten en werken van de gemeente duurzaam ingekocht. Duurzaamheid is standaard een uitgangspunt van alle beleidsplannen en bestuurlijke besluiten.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
1.	Het Manifest professioneel duurzaam inkopen ondertekenen en opnemen op een lijst van organisaties die dit Manifest hebben ondertekend (website van PIANOo).	Het Ministerie Infrastructuur en Milieu heeft als opvolger van het manifest professioneel duurzaam inkopen het manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen opgesteld. In december 2016 hebben verschillende overheidsinstanties dit Manifest ondertekend. Na ondertekening dienen de partijen een actieplan MVI op te stellen. In regionaal verband bekijken we of we in dit traject gezamenlijk kunnen optrekken.
2.	In het najaar van 2016 wordt het inkoopbeleid opnieuw geactualiseerd. Om onze ambitie nog meer invulling te geven grijpen we dat moment aan om de informatievoorziening te verbeteren via een (digitale) handleiding beschikbaar te stellen op intranet en organiseren we presentaties/informatiesessies. Het doel van de informatiesessies is, naast toelichting op gewijzigde wetgeving, het maken van concrete interne werkafspraken over de toepassing van de landelijke duurzaamheidscriteria. De afspraken die tijdens het sessies worden gemaakt, worden via het management uitgezet in de organisatie en in het digitale inkoophandboek vastgelegd.	De aanpassingen van de Aanbestedingswet 2012 die in 2016 in werking zijn getreden zijn nog niet verwerkt in het gemeenschappelijk inkoopbeleid van de 14 Twentse gemeenten, Regio Twente en de Veiligheidsregio. Het overleg en de afstemming hierover kost meer tijd en inspanning dan verwacht en is nog niet afgerond. De verwachting is dat dit in het najaar 2017 afgerond kan worden. Hierna organiseren we informatiesessies, waarbij ook veel aandacht voor duurzaamheid is.
3.	Een coördinatiepunt duurzaamheid aanwijzen.	Binnen de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling is een coördinatiepunt duurzaamheid aangewezen.

3. DUURZAAM BEHEREN

AFVAL

In Haaksbergen veroorzaken we zo min mogelijk afval. We willen de totale hoeveelheid afval (gescheiden en restafval) verminderen door afvalpreventie. Dit willen we onder andere bereiken door gedragsverandering van inwoners en bedrijven. Het huishoudelijk afval wordt in Haaksbergen gescheiden ingezameld, waarbij wordt voldaan aan de landelijke doelstellingen per afvalstroom. De ingezamelde afvalstromen gaan we zo duurzaam mogelijk verwerken (bijvoorbeeld recycling of energieopwekking).

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
4.	In 2016 wordt de nota afvalbeleid voorbereid en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Het scheiden moet makkelijker gemaakt worden en mensen moeten gestimuleerd worden om meer en beter te scheiden. Op termijn zal dat mogelijk leiden tot een omgekeerd inzamelsysteem; alles wat waarde heeft wordt opgehaald, restafval moet door de burgers zelf worden weggebracht en betaald. Streven is een afvalloze samenleving en circulaire economie.	De gemeente wil de landelijke doelstelling voor het afval- en grondstoffenbeleid volgen en een afvalscheidingspercentage van 75% in 2020 nastreven. Op 21 december 2016 heeft de gemeenteraad het Afvalbeleidsplan 2017-2021 vastgesteld, waarbij scenario 1 b verder uitgewerkt wordt in een invoeringsplan.

WATER

In Haaksbergen scheppen we meer ruimte om het water op te vangen en vast te houden of in de ondergrond op te sparen voor de drogere perioden. Ook gaan we het riool- en oppervlaktewaterstelsel aanpassen en toekomstbestendig maken. Daar waar het kan gaan we de hoeveelheid verharding verminderen.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
5.	In 2016 stellen we een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) op. Het nieuwe GRP zal verder gaan met de optimalisatie van het stelsel. In het nieuwe GRP wordt duurzaamheid als afwegingskader nadrukkelijker meegenomen. Uitvoering geven aan de projecten die in het GRP benoemd zijn. Als concrete projecten gaan we een aantal knelpunten voor extreme neerslag aanpakken.	Op 28 september 2016 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2020 vastgesteld. Belangrijk verschil met het voorgaande GRP is dat overgaan wordt van cyclisch vervangen naar risicogestuurd beheer. Met de voorgestelde maatregelen uit het Basis RioleringsPlan (BRP) wordt het rioolstelsel beter geschikt gemaakt om de steeds vaker voorkomende hevige regenbuien te verwerken. Ook zal de ingeslagen weg van relinen met kleinschalig afkoppelen en oppervlakkig afvoeren gecontinueerd worden.
6.	Klimaatactieve gemeente: verder onderzoek naar afkoppelen hemelwater, water in het stedelijk gebied terugbrengen voor opvang en hittestress. Groen toevoegen op plekken waar veel	Bij de reconstructie van de Twijnerstraat/Spoelsterstraat/Ruwerstraat is het hemelwater

verstening heeft plaats gevonden.

afgekoppeld. Bij inbreidingslocaties wordt het hemelwater zo veel mogelijk oppervlakkig afgevoerd. Een mooi voorbeeld hiervan is de herontwikkeling van Het Meuke, waarbij Wadi's zijn toegepast. We zijn bezig om te onderzoeken of er in de rioolheffing een prikkel opgenomen kan worden om inwoners duurzamer te laten omgaan met het verwerken van (afval)water.

GROENBEHEER

We willen biodiversiteit behouden en bevorderen door extensief bermbeheer, tegengaan verstening en aanbrengen van meer groen in het centrum. Hierbij past geen inzet van chemische bestrijdingsmiddelen. We gaan het groenonderhoud op een dusdanige wijze uitvoeren dat de gemeente met zo min mogelijk kosten nog steeds de groenste gemeente van Twente is.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
7.	Bij nieuwe aanleg en bij revitalisering van bestaande plantvakken brengt de gemeente diversiteit en bloei aan in het openbaar groen ter bevordering van de biodiversiteit.	Met de uitvoering van de omvorming van openbaar groen naar goedkoper groen in de verschillende wijken is in 2015 een pas op de plaats gemaakt. In plaats van top-down werken we tegenwoordig bottom-up. We leggen de initiatieven bij de burger. Na overleg werkt deze de plannen zelf of in samenwerking met een hovenier uit. De investeringen die we moeten doen liggen hierdoor hoger. Groenadoptie is een duurzaam alternatief op omvorming. De onderhoudsbesparing is gelijk. Bij de revitalisering van plantvakken, waarbij het onderhoud veelal bij de gemeente blijft, wordt de buurt betrokken om gezamenlijk een invulling aan de plantvakken te geven. Op accentplekken en bij entrees brengen we zoveel mogelijk bloeiende vaste planten aan. Er komen meer drachtplanten voor bijen in het openbaar. De oplossingen komen de diversiteit ten goede.

8.	Het opstellen van richtlijnen voor het uitvoeren van ecologisch bermbeheer. Hierbij wordt gemaaid nadat de bermen gebloeid hebben en het zaad zich verspreid heeft. Om de bermen te verschromen wordt het bermmaaisel afgevoerd.	Voor bermen met bomen, bermen zonder bomen, bermen langs bosranden, houtwallen, -kanten maken we gebruik van verschillende beheerpaspoorten, die in overleg met natuurorganisaties en LTO tot stand zijn gekomen. Het bermafval verzamelen we en wordt door een aantal agrarische bedrijven gebruikt als bodemverrijker.
9.	Stimuleren van onderhoud openbaar groen door bewoners in wijken. Onderzoeken wat het voor wijken en bewoners kan opleveren (bijvoorbeeld gratis afvoer van groenafval, lastenverlichting, zelf groengebieden inrichten en onderhouden, "proeftuin" opzetten, buurtbarbecue).	Er is veel belangstelling voor groenadoptie. Steeds meer inwoners adopteren openbaar groen in hun buurt. Wel stellen ze als eis dat het oude groen eerst wordt vervangen. Veelal komen er heesters en vaste planten voor terug. Dit komt de biodiversiteit ten goede.

MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

We benutten het maatschappelijk vastgoed zo optimaal mogelijk (goede bezettingsgraad en weinig leegstand). Het energieverbruik van het gemeentehuis en -werf willen we beperken en monitoren. Ook stimuleren we dat de energieprestatie van bestaande gemeentelijke gebouwen tenminste wordt verhoogd naar label B (of met minimaal twee labelstappen).

Verder stimuleren we duurzaamheid van gebruikers van gemeentelijke panden en overig maatschappelijk vastgoed. Nieuwe gemeentelijke gebouwen worden zo duurzaam en flexibel mogelijk gebouwd, zodat zij eventueel ook nog voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
11.	De mogelijkheden om bij gemeentelijke accommodaties duurzame energie toe te passen (bijvoorbeeld PV-panelen) onderzoeken en zo goed mogelijk benutten.	Uit een onderzoek is gebleken dat het gemeentehuis niet echt geschikt is voor zonnepanelen. Afhankelijk van welke gebouwen in eigendom bij de gemeente blijven zal komende periode verder onderzoek plaatsvinden. In de sporthallen de Els en de Bouwmeester is inmiddels LED-verlichting aangebracht. Voor beide panden onderzoeken we of verdere verduurzaming mogelijk en zinvol is.

OPENBARE VERLICHTING

De openbare verlichting wordt verduurzaamd. We willen besparen op energieverbruik bij verlichting door inzet ledverlichting maar ook door kritisch te kijken naar slim verlichten en of er verlicht moet worden. Uitgangspunt voor de gemeente Haaksbergen is functioneel, doelmatig en sober verlichten. Dit betekent het realiseren van een kwalitatief goede en betrouwbare verlichtingsinstallatie die een veilig en doeltreffend gebruik van de daartoe aangewezen ruimten bij duisternis mogelijk maakt. Alleen verlichten waar het nodig is.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
12.	Onderzoek van de mogelijkheden naar het afstemmen van de brandtijden en het verlichtings-niveau van de verlichting op het gebruik van de betreffende gebieden, waarbij de weggebruikers, die de piek- en daluren bepalen, in te delen zijn in woon-werkverkeer, verblijfsverkeer en verkeer ten gevolge van het uitgangseven. Daar waar het mogelijk is bestaande verlichting weghalen.	Op 21 december 2016 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting 2017-2026. De werkzaamheden die voortvloeien uit het beleidsplan zorgen ervoor dat de gemeente kan voldoen aan het landelijke energieakkoord. Het toepassen van energiezuinige en duurzame LEDverlichting draagt bij aan een energiebesparing. Hiermee wordt invulling gegeven aan het coalitieprogramma op het gebied van 'Groen en duurzaam'. Er wordt bij elke situatie gekeken of openbare verlichting écht noodzakelijk is om de veiligheid van de inwoners te waarborgen. In principe wordt geen verlichting aangebracht, behalve wanneer dit vereist is voor de sociale- en/of verkeersveiligheid. En áls er verlichting wordt geplaatst of vervangen, dan dient deze verlichting energiezuinig en dimbaar te zijn.

4. DUURZAAM WONEN EN LEVEN

DUURZAAM WONEN EN LEVEN

Nieuwe woningen in de gemeente Haaksbergen zijn energiezuinig en hebben een lange levensduur. We stimuleren woningeigenaren van bestaande woningen om hun eigen woning te onderzoeken op energiezuinigheid. Over huurwoningen maken we afspraken met woningcorporatie Domijn. De duurzame leefomgeving laten we zoveel mogelijk aan bewoners over en we faciliteren bewonerscollectieven die bijdragen aan een duurzame en veilige omgeving. Bij nieuwbouw doorlopen we de “duurzaamheidstoets” en we vermijden plekken waar de natuur kwetsbaar is. We zetten in op voorlichting over duurzaamheid bij nieuwe projecten. Bij nieuwe ontwikkelingen gaat klimaatbestendigheid een grotere rol spelen en bij de inrichting en vormgeving gaan we hier nadrukkelijker rekening mee houden ook vanwege de focus van onze gemeente op inbreidingslocaties.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
13.	Stimuleren en faciliteren van wijkraden en Belangengemeenschappen bij burgerinitiatieven. We onderzoeken de mogelijkheden om samen met de belangengemeenschappen duurzaamheidsvisie voor de kerkdorpen op te stellen.	We hebben het initiatief gefaciliteerd van belangengemeenschap St. Isidorushoeve om de mogelijkheden te onderzoeken om het gemeenschapshuis 't Meuke te verduurzamen. Ook zijn er gesprekken geweest met de stichting accommodatie Trefkoel in Buurse over verduurzamingsmogelijkheden van hun accommodatie. Het opstellen van duurzaamheidsvisies met concreet uitvoeringsprogramma voor de kerkdorpen is nog niet opgepakt.
14.	Samen met de provincie Overijssel uitvoering geven aan de duurzaamheidspremie en -lening.	De provincie Overijssel heeft alleen nog maar een mogelijkheid voor een duurzaamheidslening. De mogelijkheden voor een duurzaamheidspremie van de provincie zijn gestopt. Het Rijk biedt inmiddels wel mogelijkheden voor duurzaamheidspremies. We hebben in onze informatievoorziening aandacht aan deze mogelijkheden.
15.	Stimuleren energie besparing bij bestaande koopwoningen. Aansluiten bij de ondersteuningsstructuur VNG m.b.t. Energieakkoord. In regionaal verband komt er een project Duurzaam (t)huis Twente, waarbij energiecoaches worden ingezet om de bestaande particuliere woningvoorraad wordt	Haaksbergen is aangesloten bij Duurzaam (T)huis Twente en heeft de beschikking over twee vrijwillige wooncoaches. De wooncoaches worden in de

	verduurzaamd.	communicatie ondersteund door de gemeente Haaksbergen.
16.	Energieopwekking stimuleren. Duurzame energie meer onder de aandacht brengen. Inwoners stimuleren zelf energie op te wekken (inzet duurzaamheidslening, zonnekaart, subsidie, voorlichting, kennis delen) Ook kunnen groepen van bewoner gestimuleerd worden om gezamenlijk aan de slag te gaan met zonne-energie.	We hebben op onze website, digitale nieuwsbrief en GemeenteNieuws regelmatig aandacht besteed aan energie-opwekking, Inwoners kunnen gebruik maken van de Zonnekaart om te kijken of hun woning geschikt is voor zonnepanelen. Veel informatie over duurzaamheidsmaatregelen is opgenomen op onze website Verbeter en Bespaar Haaksbergen. We zijn met een aantal Twentse gemeentes bezig met de voorbereiding van het opstellen van een Twentse Energie Strategie. Besluitvorming hierover vindt in 2017 plaats.
17.	In de prestatieafspraken met Domijn opnemen hoe de Verduurzaming van haar huurwoningvoorraad vorm wordt gegeven.	Op 21 december 2016 zijn de nieuwe prestatieafspraken met woningcorporatie Domijn en huurdersvereniging Haaksbergen de prestatieafspraken voor 2017 ondertekend. In deze prestatieafspraken is de verduurzaming van de huurwoningen opgenomen.
18.	Goede voorlichting over duurzaamheid. Op website aandacht besteden aan energiebesparing en -opwekking, levensloopbestendigheid, mogelijkheden duurzaamheid e.d.	We hebben op onze website, digitale nieuwsbrief en GemeenteNieuws regelmatig aandacht besteed aan energiebesparing en -opwekking, levensloopbestendigheid en mogelijkheden duurzaamheid.
19.	Concrete werkafspraken maken die zich richten op het meenemen van duurzaamheidsaspecten ('people, planet, profit') in het totale planvormingsproces (duurzaamheidsparagraaf bij alle ruimtelijke ontwikkelingen). Voor stedenbouwkundige plannen in brede zin (ontwerpen) een set met duurzaamheidsnormen/kaders ontwikkelen waaraan nieuwe plannen getoetst moeten worden.	Voor het Atelier RO is het integrale afwegingskader (Kompas) opgesteld. In dit Kompas is duurzaamheid afzonderlijk als afwegingskader opgenomen. Het gevolg hiervan is dat duurzaamheid bij nieuwe ontwikkelingen steeds meer aandacht bij de intake krijgt. Ook hebben we als gemeente Haaksbergen het Convenant Duurzaam Beton in regionaal verband ondertekend.

5. DUURZAAM ONDERNEMEN

DUURZAAM ONDERNEMEN

De kansen die de Wet Milieubeheer biedt ten aanzien van besparing van energie worden volop benut. Wij willen duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) bevorderen en stimuleren. Dit betekent dat naast het streven naar winst (profit) ook rekening wordt gehouden met het effect van activiteiten op het milieu (planet) en met menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf (people). Verder ontwikkelen wij bedrijventerrein Stepelerveld tot het duurzaamste bedrijventerrein van Twente. Dit betreffen niet alleen duurzame investeringen in de openbare ruimte, maar de uitdaging is er vooral op gericht om het duurzaamheidsconcept door te laten werken op het niveau van de bedrijfskavels, de bedrijfsgebouwen en de productieprocessen dan wel de bedrijfsvoering van de bedrijven. Wij willen de bestaande ruimtes op bedrijventerreinen en winkelgebieden eerst benutten, vanuit het streven naar zorgvuldig ruimtegebruik. De bestaande werkomgevingen moeten toekomstbestendig zijn waarbij de dreiging van toenemende leegstand wordt tegengegaan. Tot slot willen wij een verregaande samenwerking creëren tussen afzonderlijke parkmanagementorganisaties waarbij duurzaamheid een belangrijk aspect is.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
20.	Organiseren van kennisbijeenkomsten. Bij de ondernemers is al veel kennis over duurzaamheid aanwezig. Daarom wordt vooral ingezet op kennisuitwisseling en leren van elkaar. Om dit te bevorderen organiseert de gemeente in samenwerking met de bedrijvenorganisaties kennisbijeenkomsten. Tijdens de bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de inkoop van energie, energiebesparing en -opwekking, financiële en fiscale voordelen en de mogelijkheden per sector. Doel van de kennisbijeenkomsten is dat de ondernemers informatie op maat krijgen die direct toepasbaar is.	Begin november heeft het college een overleg met als thema duurzaamheid met het IKT Haaksbergen gehad. Op 23 januari 2017 hebben we een informatieavond over energieopwekking en Energiebesparing bij het Texperium georganiseerd.
21.	Het bevorderen van innovatieve en duurzame initiatieven, zoals bijvoorbeeld het project Smart Roads dat op bedrijventerrein Stepelerveld zal worden toegepast.	Het project Smart Roads wordt toegepast voor het deel van het bedrijventerrein dat woonrijp wordt gemaakt. Realisatie daarvan is gepland in de eerste helft van 2017. Voor het resterende deel van het bedrijventerrein wordt een innovatiecommissie in het leven geroepen.
22.	Revitalisering. Uitvoering en afronding tweede en laatste fase van de revitalisering op 't Varck Oost waarmee ook dit deel van het bedrijventerrein weer up-to-date is.	De laatste fase van de revitalisering op 't Varck Oost is afgerond.
23.	Als lid van de werkgroep "de nieuwe winkelstraat" zorgen voor het realiseren van een kwaliteitsslag in de sector detailhandel zodat het centrum van Haaksbergen toekomstbestendig wordt.	In het kader van de aanpak leegstand wordt een pilotproject Stedelijke herverkaveling opgestart samen met het Kadaster.

		<p>Bij de provincie is een subsidie van € 10.000 aangevraagd om vanuit de retaildeal dit project op te kunnen starten.</p> <p>Eerste ambtelijke overleg om van het centrum een apart project te maken en zaken te bundelen is in gang gezet.</p> <p>Met de provincie is een afspraak gemaakt om deze integrale benadering te bespreken en op welke wijze wij hiervoor financiële middelen kunnen krijgen.</p>
24.	<p>Samen met ondernemersorganisaties en bedrijven uitvoering geven aan de Participatiewet. De werkgevers worden centraal gesteld om de match tussen vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Voorlichting en uitvoering hierover vinden plaats door het Werkplein.</p>	<p>Op allerlei fronten heeft het Werkplein Twente activiteiten en voorlichting in de verschillende branches plaatsgevonden. In Haaksbergen heeft in 2016 onder andere groepsdetachering SWB via het Werkplein bij Rapide Haaksbergen plaatsgevonden.</p>
25.	<p>Uitvoering geven aan de diverse actiepunten (bestemmingsplan, marketingstrategie etc.) om het bedrijventerrein Stepelerveld als een uniek project op een unieke locatie in de provincie Overijssel en in Twente te vermarkten.</p>	<p>Bestemmingsplan is onherroepelijk en aan de marketingstrategie wordt gewerkt. Op 13 januari 2017 is er een bedrijfsbezoek aan Heineken Zoeterwoude geweest (gemeente bedrijfsleven en provincie) om daar nader kennis te maken met de zgn. Groene cirkels wat mede input is voor de verduurzaming van Stepelerveld.</p>
26.	<p>Samen met de provincie Overijssel uitvoering geven aan het project 'Asbest van het bedrijfsdak'. Bedrijven op de bedrijventerreinen met mogelijk asbestdaken worden door de gemeente op de hoogte gebracht van de mogelijkheid van een vrijblijvende dakscan.</p>	<p>We hebben de adressen van elf Haaksbergse bedrijven op bedrijventerreinen aangeleverd, waar mogelijk sprake is van asbestdaken. Voor zeven locaties is gebruik gemaakt van een vrijblijvende dakscan.</p>

6. DUURZAME MOBILITEIT

DUURZAAM MOBILITEIT

We stimuleren het fietsgebruik en we bevorderen het gebruik van het openbaar en werken daarvoor samen met de openbaar vervoersbedrijven en de provincie Overijssel. Ook stimuleren we het gebruik van hybride en elektrische auto's door uitbreiding van het aantal elektrische oplaadpunten in de gemeente door marktpartijen. Tenslotte verbeteren we de veiligheid van het verkeer (verlagen aantal ongevallen).

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
27.	<p>Verduurzamen mobiliteit eigen organisatie. Het gemeentelijke wagenpark zal worden gescreend en aangepast, waarbij wordt gekozen voor schone en zuinige voertuigen. Onderzoek naar haalbaarheid van aanschaf van een elektrisch gemeentelijk voertuig. Bij aanschaf van alle andere gemeentelijke voertuigen de haalbaarheid van het overschakelen van diesel of benzine op alternatieve, duurzame, brandstoffen onderzoeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanschaf betere dienstfietsen (waaronder elektrisch) in eigen organisatie. ▪ Onderzoeken mogelijkheden verduurzamen woon-werkverkeer in eigen organisatie. ▪ Realiseren van oplaadmogelijkheden voor elektrische fietsen in de eigen fietsenstalling. ▪ Stimuleren van het Nieuwe Werken en digitaal werken in eigen organisatie. 	<p>We stimuleren het gebruik van de OV-Businesscard voor dienstreizen.</p> <p>We hebben in de fietsenberging van het gemeentehuis voldoende oplaadmogelijkheden voor elektrische fietsen gerealiseerd.</p> <p>Steeds meer werknemers maken gebruik van een elektrische fiets.</p>
28.	<p>Faciliteren van de realisatie van oplaadpunten door marktpartijen.</p>	<p>Omdat de marktpartijen nog geen openbare laadpalen in Haaksbergen realiseren zijn we als gemeente bezig met de realisering van een dubbele laadpaal in de nabijheid van het gemeentehuis. Verder onderzoeken we of de Overijsselse aanpak voor openbare laadpalen interessant voor Haaksbergen is. In 2017 is hierover meer duidelijkheid.</p>

7. COMMUNICATIE

DUURZAAM WONEN EN LEVEN

Nieuwe woningen in de gemeente Haaksbergen zijn energiezuinig en hebben een lange levensduur. We stimuleren woningeigenaren van bestaande woningen om hun eigen woning te onderzoeken op energiezuinigheid. Over huurwoningen maken we afspraken met woningcorporatie Domijn. De duurzame leefomgeving laten we zoveel mogelijk aan bewoners over en we faciliteren bewonerscollectieven die bijdragen aan een duurzame en veilige omgeving. Bij nieuwbouw doorlopen we de “duurzaamheidstoets” en we vermijden plekken waar de natuur kwetsbaar is. We zetten in op voorlichting over duurzaamheid bij nieuwe projecten. Bij nieuwe ontwikkelingen gaat klimaatbestendigheid een grotere rol spelen en bij de inrichting en vormgeving gaan we hier nadrukkelijker rekening mee houden ook vanwege de focus van onze gemeente op inbreidingslocaties.

NR.	PROJECT	STAND VAN ZAKEN
29.	De gemeenteraad informeren over het concept plan voor duurzaamheid. De raad vragen mee te blijven denken en met ideeën te komen.	De conceptnota Duurzaamheid Haaksbergen is 6 april 2016 in de commissie Ruimte en Milieu behandeld. De op- en aanmerkingen zijn verwerkt in de definitieve nota. De nota Duurzaamheid Haaksbergen is op 6 juli 2016 door de gemeenteraad vastgesteld.
30.	Duurzaamheid wordt een vast aandachtspunt in college- en raadsvoorstellen, zodat rekening wordt gehouden met dit aspect. Ook in financiële stukken, zoals de begroting en kadernota, wordt er op ingegaan.	In de nieuwe formats voor de ambtelijke voorstellen, de collegebesluiten en de raadsvoorstellen is duurzaamheid als één van de argumenten opgenomen.
31.	We stellen medewerkers op de hoogte van de ambities op het gebied van duurzaamheid en de realisatie van een beleidsplan. Dat gebeurt door MT-leden tijdens afdelings-/teamoverleg en via intranet.	Medewerkers zijn op de hoogte gebracht van de ambities op het gebied van duurzaamheid tijdens afdelingsoverleggen e.d. In 2017 gaan we de interne bewustwording intensiveren.
32.	Duurzaamheid kan een belangrijke rode draad vormen in allerlei communicatieuitingen van de gemeente. Denk aan toespraken, voorwoorden, presentaties, begrotingsteksten, wethouder op twitter of facebook etcetera. We laten steeds opnieuw weten te werken aan een duurzamer Haaksbergen. Op www.haaksbergen.nl richten we een aparte plek in voor informatie over duurzaamheid. Niet alleen het beleidsplan en regelingen komen hier te staan, ook links naar interessante artikelen of informatie over activiteiten.	Duurzaamheid krijgt bij alle bestuurders steeds meer aandacht in de communicatieuitingen. Dit geldt zeker voor de portefeuillehouder duurzaamheid. Bij veel gelegenheden laat ze steeds opnieuw weten te werken aan een duurzamer Haaksbergen.
33./34.	Projecten en acties die voortkomen uit deze nota duurzaamheid worden ondersteund met communicatie. We versturen persberichten bij mijlpalen of ander interessant	Mijlpalen worden gecommuniceerd in GemeenteNieuws, in de digitale

	nieuws.	nieuwsbrief en op de website
35.	Aansluiting zoeken bij landelijke campagnes indien mogelijk.	We hebben meegedaan met de landelijke actie Nacht voor de Nacht.